

Kunnan itäosan osayleiskaavan osittainen muutos

(FRV Luumäki Oy / aurinkovoimapuisto)

Viranomaisneuvottelun muistio 23.1.2025 (Teams etäkokous klo 13)

Osallistujat:

Mikko Hiltunen, Luumäen kunta

Antti Tuuva, Luumäen kunta

Pertti Perttola, ELY-keskus

Antti Pyysaari, ELY-keskus

Kaisa Honkanen, ELY-keskus

Katriina Keskitalo, ELY-keskus

Venla Valjakka, ELY-keskus

Topi Suomalainen, Etelä-Karjalan liitto

Tommi Kujala, Sitema Oy

Hanna Nirkko, Karttaako Oy

Susanna Mäkelä, Karttaako Oy

Viranomaisneuvottelun asialista:

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen
2. OAS:n ja selvitysaineiston esittely
3. Viranomaisten kommentit jatkotyötä varten
4. Muut asiat
5. Kokouksen päättäminen

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Kokous avattiin ja sovittiin, että Mikko Hiltunen kunnasta on puheenjohtaja ja Susanna Mäkelä Karttaakosta laatii muistion. Osallistujat esittäytyivät ja käytiin läpi neuvottelun asialista.

2. OAS:n ja selvitysaineiston esittely

Tommi Kujala Sitema Oy:stä esitteli aurinkovoimalan layoutia ja havainnekuvia. Suunnitellun voimalan vieressä kulkee Fingridin 110 kV voimalinja. Mahdollisen akuston tarve on vielä auki – hoidetaan tarvittaessa omalla luvallaan myöhemmin. Akkuihin varastoitaisiin maksimissaan noin 25 % voimalan tehosta. Perttola totesi, että pelastuslaitos on huomioitava suunnittelussa (tiet ja kulkuyhteydet voimala-

alueelle jne.). Kujala vastasi tähän, että toisen hankkeen yhteydessä on puhuttu näistä pelastuslaitoksen kanssa (tieratkaisut, helppo päästä sammutuskalustolla, portit yms.). Pelastusviranomaisen on antanut uudet ohjeet, jotka huomioidaan myös tässä hankkeessa. Perttola totesi myös, ettei kuivatusvesiä saa johtaa valtateiden kuivatusjärjestelmiin. Kujala vastasi, että vesienhallintasuunnitelma tullaan tekemään. Suomalainen kysyi, miksi alue aidataan. Kujala vastasi tähän, että kyseessä on keskijännitealue, jonne ihmiset ja eläimet eivät saisi päästä (invertterit, muuntajat jne.). Kyseessä on siis alueen turvallisuus. Lisäksi liikennevastuualueelta oli tullut huoli siitä, että aidat saattavat ohjata hirviä yms. eläimiä kohti valtatie. Tämä tulee ottaa huomioon suunnittelussa.

Hanna Nirkko Karttaakosta esitteli osallistumis- ja arviointisuunnitelman. Kaavoitus sopimus on tehty 19.2.2024 ja OAS on nähtävillä 9.1. – 6.2.2025. Kunnasta on lähetetty lausuntopyynnöt. Viereinen Exilionin hanke on ehdotusvaiheessa ja hankkeiden yhteisvaikutukset huomioidaan. Kaavat kuitenkin hoidetaan erillisinä prosesseina. Alueen luontoselvitys on päivitetty 2024 ja myös arkeologinen inventointi on tehty 2024. Alueelta ei ole löydetty muinaismuistoja. Hulevesiselvitys ja hiilitaselaskelma ovat tekeillä. Luontoselvityksen osalta lisäselvitysalue tarkastetaan luultavasti keväällä 2025.

3. Viranomaisten kommentit jatkotyötä varten

Hankekehittäjän edustaja Tommi Kujala poistui neuvottelusta 13.30. Tämän jälkeen käytiin läpi viranomaisten kommentit.

Perttola: Kaakkois-Suomen ELY suhtautuu positiivisesti puhtaaseen energiaan. Kaavoitus antaa vahvan tuen maankäytön muutoksille, eikä kaavalle ole lainsäädännöllisiä esteitä. Kunta päättää lopulta maankäyttö- ja suunnittelualueen rajauksesta – onko kunnalla muita maankäytön yhteensovittamisen tarpeita tai tarvitseeko kaavaan esim. liittää alueita ympäriltä? Kokonaisuuden hallinta on tärkeää, sillä kyseessä on kunnan osayleiskaava, ei ainoastaan paneelientä. Maisemavaikutukset on huomioitava. Jatkossa sijoittamislupa ja rakentamislupa lienevät paras ratkaisu. OAS:n ensimmäinen sivu on lähinnä kaavoittajille suunnattu, eikä näitä lakiviittauksia yms. välttämättä tarvitse.

Pyysaari: Yleiskaavaprosessi on alkanut maankäyttö- ja rakennuslain ollessa vielä voimassa. Uusi alueidenkäyttölaki on tullut voimaan 1.1.2025. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman terminologia tulee siis päivittää. Myöskään suunnittelutarveratkaisua ei enää ole, vaan tilalle on tullut sijoittamislupa.

Hiltunen: Alueelle on kaavoitettu aiemmin työpaikka-alue, mutta se ei ole toteutunut. Alueelle on yritetty vaikka mitä vuosien aikana. Uusiutuvan energian hankkeet ilmaantuivat sittemmin korvaamaan vanhat työpaikka-alueen suunnitelmat.

Valjakka: On hyvä, että alueelle laaditaan hulevesisuunnitelma. Veden laatuun tulee kiinnittää huomiota, ei ainoastaan sen määrään. Monissa vastaavissa hankkeissa selvitykset ovat tältä osin jääneet vajavaisiksi. Myös ojitukset tulee ottaa huomioon. Pintavesien osalta ei ole tässä vaiheessa muuta kommentoitavaa.

Honkanen: Kangasvuokko on rauhoitettu laji. Maankäyttö ei saa vahingoittaa sen esiintymiä tai ne tulee siirtää pois. Kangasvuokon esiintymien kohdalle ei tulisi sijoittaa paneeleita ja esiintymät tulee huomioida myös muissa työvaiheissa. Nummikeltalieko ja kangasajuruoho eivät ole uhanalaisia, mutta niillä on monimuotoisuuden kannalta merkitystä paahteisissa ympäristöissä. Panelointi ei välttämättä muuta olosuhteita, koska puita ei ole nykyäänkään tällä alueella. Alueelle ei tule sijoittaa hakkuutähteitä yms. ja maanpinnan kuorimista pitää välttää.

Keskitalo: Pohjavesiasiat ovat samat kuin viereisen hankkeen kaavassa (Exilion). Jos käytetään kemikaaleja, niin ne tulee huomioida määräyksissä. Pohjavesien pilaamiskielto on otettava huomioon ja samalla on

arvioitava yhteisvaikutukset (puuston poisto yms.). Vaikuttavatko yhteisvaikutukset pohjavesialueen vesitaseeseen? Myös se on selvitettävä, tuleeko haittoja, jos pohjaveden pinta nousee. Exilionin kaavassa on akusto alueen reunalla ja sille on erillinen kaavamääräys – sama tulee lisätä myös tänne tarvittaessa.

Suomalainen: Aurinkopuistot edistävät maakunnan vihreän sähkön tuotannon tavoitteita. Liitto ei ole vielä lausunut kaavasta. OAS:n kohtaa 3.2 voi täydentää tiedolla, että maakuntakaavan luonnos 2040 on tekeillä. Kohtaan 5 vaikutusten arviointi tulisi lisätä lähialueen Lappeenrannan Suurisuon aurinkopuistohanke, jonka yhteisvaikutukset on huomioitava. Kyseisen hankkeen YVA-selvitys on parhaillaan nähtävillä. OAS:n kohdassa 5 puhutaan asemakaavan muutoksesta ja tämä tulee korjata. Voimassa olevassa maakuntakaavassa ei ole aurinkovoimaa koskevia merkintöjä, mutta toiminta sopii TP-alueelle. Havainnekuva vt6 suunnasta olisi hyvä.

4. Muut asiat

Hiltunen kysyi, onko velvoite aidata hankkeita – näin yleensä on tehty Suomessa. Perttola vastasi tähän, että yksi teollisen luokan voimala Mäkelänkangas Haminassa on aitaamatta. Keski-Euroopassa voimalat ovat sen sijaan yleensä aitaamatta. Onko tämä kenties yrityskulttuuriin liittyvä juttu? Voidaanko saada esim. nautoja tai lampaita laiduntamaan alueelle? Nirkko vastaa myös, että hanketoimijat pelkäävät ilkeävaltaa ja lisäkustannuksia. Joissain hankkeissa pelastusviranomaisella on ollut aitaamisen puolella. Selvitetään pelastuslaitoksen uusi ohjeistus. Ihmisperspektiivin kuvat olisivat hyviä, ei siis vain dronella ilmasta otetut.

Hanna Nirkko totesi myös, että päivitetään kaava-aineistot ja pykälät viimeistään luonnosvaiheessa. Sijoittamislupaa ja rakennuslupaa pohditaan vielä kaavoituksen edetessä. Viranomaisille on lähetetty lausuntopyynnöt osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

5. Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 14.